

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Славянски филологии

Специалност: *(код и наименование)*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.Разбирането и говоренето като когнитивни процеси

Бакалавърска програма: *(код и наименование)*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

--	--	--	--

Дисциплина:

(код и наименование)

Вид обучение: **редовно, задочно**

Преподавател: доц.д-р Мирена Пацева

Асистенти:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		3

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	20
2.	Тестова проверка	
3.	Текуща самостоятелна работа	20
4.	Изпит (разработване на курсов учебен проект)	60

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът представя основни теми, свързани с когнитивния и психолингвистичен аспект на езиковите процеси. Сред тях са възприемането и разбирането, както и пораждането на устна и писмена реч, менталния лексикон, диалога. Сред обсъжданите въпроси са ролята на безсъзнателните изводи в рекламата и политическия дискурс. Как да направим речта си кохерентна. Курсът предвижда демонстрации на основни когнитивни принципи като конструктивността на възприятието и разширяването на обхвата на семантичната информация.

Предлага се също межкултурен и динамичен семантичен анализ на социални и политически концепти. Студентите се окужават да участват в самостоятелни проекти.

Предварителни изисквания:

няма

Очаквани резултати:

Теоретично познание за механизмите на основните когнитивни процеси на езиковото възприемане, разбиране и продукция.

Познаване на основни методи на психолингвистичните изследвания.

Използване на придобитите знания и умения в курсов проект.

Учебно съдържание

№	Тема	Хорариум
1.	Въведение и кратка история на изследванията на езиковите процеси, методи	2
2.	Език и мозък, експлицитно и имплицитно знание	2

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

3.	Възприемане на реч. Нива. Проблемите на сегментацията и инвариантността.	2
4.	Категориалната перцепция: моторната теория на Либерман и конекционисткият модел „следа“ (<i>Trace</i>). Звуковият символизъм в наименованията на продукти/брандове	2
5.	Разбиране на изречения и памет. Нива: синтактично (parsing), семантично (пропозиции, семантични роли).	2
6.	Концептуалната метафора и ролята ѝ в политическия дискурс.	2
7.	Възприемане на дискурс. Локална и глобална структура. Кохезия. Стратегии за постигане на кохерентност. Безсъзнателните изводи в рекламата и политическия дискурс. Организационен дискурс	.2
8.	Теория на схемата. Схемата като когнитивна единица. Механизми на функциониране: първоначална селекция, памет, разширяване на границите, интерпретация и интеграция	2
9.	Четенето. Ефектът на Струп. Сакади, фиксации и регресии. Ефектът на думата. Субвокализация	2
10.	Говорене: планове, грешки на езика	2
11.	Диалог: любезността като средство за модификация на позитивното и негативно „лице“	2
12.	Говорене, култура и мислене. Етик/емик перспективите. Хипотезата за лингвистичната относителност	2
13.	Съпоставителен анализ на конотативни значения на социални концепти	2
14.	Динамика на значението на политически и идентификационни концепти (демокрация, политик, чужденец)	2

15.	Дискусия	2
-----	----------	---

Конспект за изпит-
Примерни теми за курсова работа

№	Въпрос
1	Етапи в психолингвистичните изследвания на езиковите процеси
2	Експлицитно и имплицитно знание – поведенчески и езикови измерения
3	Възприемане на реч. Нива. Проблемите на сегментацията и инвариантността.
4.	Категориална перцепция
5.	Разбиране на изречения и памет. Нива: синтактично (parsing), семантично (пропозиции, семантични роли).
6.	Концептуалната метафора и ролята ѝ в политическия дискурс.
7.	Възприемане на дискурс. Локална и глобална структура. Кохезия. Стратегии за постигане на кохерентност.
8.	Теория на схемата. Механизми на функциониране
9.	Четенето. Ефектът на думата. Субвокализация
10.	Говорене: планове, грешки на езика
11.	Диалог: любезността като средство за модификация на позитивното и негативно „лице“
12.	Говорене, култура и мислене. Етик/емик перспективи.
13.	Съпоставителен анализ на конотативни значения на социални концепти (изследване)
14.	Хипотезата за лингвистичната относителност
15.	Звуковият символизъм в наименованията на продукти/брандове

Библиография

Основна:

1. Сърнбърг, Робърт, 2012, Възприятие, Когнитивна психология, изд. Изток-Запад
2. Сърнбърг, Робърт, 2012, представяне и организация на познанието в паметта, Когнитивна психология, Изд. „Изток-Запад“
3. Сърнбърг, Робърт, 2012, Език, природа и усвояване, Езикът в контекст, Когнитивна психология, Изд. „Изток-Запад“

4. Пинкър, Стивън, 2013, Материалът на мисълта, Езикът като прозорец към човешката природа, Изд. „Изток-Запад“

Допълнителна:

Димитрова, Стефана 1989, Лингвистична относителност, Изд. „Наука и изкуство“

Harley, T. A. 2014. *The Psychology of Language: From data to theory* (4th. ed.) Hove: Psychology Press.

Kellogg, R. 2007. *Perception, Language, in Fundamentals of Cognitive Psychology*, Sage Publication

Max Plank Institute for Psycholinguistics, <http://www.mpi.nl/institute/research-departments-groups>

Traxler, M J. (2011). *Introduction to Psycholinguistics: Understanding Language*. Science. Wiley-Blackwell.

http://media.wiley.com/product_data/excerpt/01/EHEP0023/EHEP002301-62.pdf

Patseva, M. Momov, M. 2016 Longitudinal study of social and political attitude in Bulgaria, In: *Analele Universitatii din Craiova, Seria: Filosofie* (Editor-in-Chief: Adriana Neacșu) , N 37 (1/2016) p. 15-26, ISSN 1841-8325, present in SCOPUS

Дата: 03.07.2018 г.

Съставил: доц. д-р Мирена Пацева